

KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 3

Juli 2010

Årgang 45

“Kaktus og andre sukkulenter” udkommer 4 gange årligt i januar-, april-, juli- og oktober kvartal som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Ellen Christensen, Løvsangervej 9, DK-5700 Svendborg, tlf. 6220 7640

E-mail: emke@christensen.mail.dk

Tryk : Princo Holbæk-Hedehusene-Køge a/s

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent DKK 295,- vedr. indbetaling, se nederst på denne side. Alle henvendelser vedrørende medlemskab bedes rettet til sekretæren. About information and membership apply to our secretary.

Terminer for indlevering af annoncer:

Termine für Anzeigen:

Terms for advertising:

1. marts, 1. juni, 1. september, 20. november.

Annoncepris: 1/8 side DKK 100,- 1/4 side DKK 200 - Preise für Anzeigen: 1/8 seite

DKK 100,- 1/4 seite DKK 200. - Price for ans: 1/8 page DKK 100,- 1/4 page DKK 200,-

SIDEN SIDST

Så er det tiden til at melde sig til deltagelse i årsmødet! Det er på et godt gammelkendt sted - i Køge - og der er et særdeles godt program. Og om søndagen har deltagerne i årsmødet lejlighed til at besøge nogle særdeles seværdige lokaliteter. Så kontakt kassereren snarest muligt. Så bliver alle så glade. Og I kan også godt begynde at spare op til plantekøb. Der vil være noget ud over det sædvanlige i år.

Og husk også, at de, der deltager i generalforsamlingen, har muligheden for at medvirke til at træffe beslutninger, der kan hæve medlemstallet, forbedre økonomien og gavne foreningen. Indflydelse er altid godt!

Det må ellers siges at have været et sørgeligt forår. OK, nu er der gang i knopperne, men temperaturen i drivhuset er da ikke ret meget højere end i marts måned. Og det er næsten synd at flytte planterne ud i haven på dette tidspunkt. I skrivende stund regner det så meget, at man kunne frygte, at de i givet fald ville skylle væk.

Forhåbentligt har nogen reageret på redaktørens appel om indkaldelse af stof. Jeg ville hade at se "siden sidst" sat op over to sider med skriftstørrelse 46.

Hanna E. Hansen

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://www.nordiskkaktusselskab.dk>

Selskabets bestyrelse:

Formand: Hanna E. Hansen, Limfjordsvej 1, 2720 Vanløse. Tlf. 3834 6131

Email: hanna.e.hansen@gmail.com

Sekretær: Michael Nielsen, Løvsangervej 9, 5700 Svendborg. Tlf. 6220 7640.

Email: emke@christensen.mail.dk

Kasserer: Christian Lorentsen, Ærtevej 12, 8700 Horsens Tlf. 7564 4768

Email: crl@stofanet.dk

Øvrige funktioner:

Dansk bibliotekar: Biblioteket er nedlagt iflg. beslutning på generalforsamlingen 2007.

Svensk bibliotekar: Biblioteket er nedlagt iflg. beslutning på generalforsamlingen 2009.

Webmaster:

Finn Larsen

E-mail: salbyvej17@tdcadsl.dk

Indbetaling af kontingent:

Danske medlemmer:

Regnr. 1551 Kontonr. 6578713

Udenlandske medlemmer:

Swift: DABADKKK

IBAN: DK4930000006578713

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen

Forsiden:

Hvem mindes ikke vinteren 2009/2010, hvor vore udendørs kaktus fik kærligheden at føle. Hos Finn Larsen i Køge overlevede langt de fleste Opuntia og er nu i god vækst. Læs mere derom inde i bladet.

Foto: Finn Larsen

Epiphyllum.

Dette bliver første artikel i en forhåbentlig lang række, hvor medlemmerne fortæller om hvordan de dyrker forskellige kaktus og sukkulenter.

Tak til et af vore nye medlemmer der kom med ideen efter jeg (red.) havde efterlyst artikler til bladet.

Jeg havde aldrig troet jeg skulle komme til at samle på bladkaktus

Havde man spurgt mig for 20 år siden om jeg kunne finde på at samle på bladkaktus så havde jeg rystet på hovedet og sagt : Aldrig! Det er da noget for ældre tyske mænd med store hornbriller og hvide kitler.

Men man bliver åbenbart klogere. Jeg har dog ikke skiftet statsborgerskab og bruger heller ikke briller. I de senere år er det bladkaktus der blevet min store dille inden for kaktusfamilien, især *Epiphyllum* hybrider. Ja hybrider så galt kan det gå.

Jordblandingen er nem til *Epiphyllum*. Spagnum, gerne næringsberiget, da de skal have noget at leve af. En *Epiphyllum* vokser meget i løbet af en sæson, når man først har fået dem i gang. Man kan evt. blande lidt sand i sit spagnum, men det er ikke højst nødvendigt. Man skal passe på når man vander, at ens planter ikke kommer til at stå og soppe i vand i længere tid. En form for dræn i bunden af potten er en god ide. Mine største planter står i 14 liters potten, som er en meget passende slutpotte da disse potten passer ind i de vaskefade som tit er på tilbud i Fakta og andre steder. Med hensyn til dræn i sådanne store potten

har jeg med held brugt det at sætte fire 9-10 centimeters potten omvendt i bunden af potten. I mindre potten er jeg begyndt at blande et par håndfulde flamingofyld i bunden. Flamingofyld er det man modtager nogen gange med pakkeposten. Dette giver også lidt mere luft i bunden af potten. I år vil jeg eksperimentere med store lava stykker i bunden af potten, da jeg er kommet i hænde af et lager af dette materiale via mit arbejde. Dette giver også lidt vægt i potten, så planterne ikke vælter når de er tørre. Jeg vander når jorden er tør og med gødning hver gang. En tomat gødning kan bruges. Til en 14 liters potte er det nok ca. en liter vand en gang hver anden uge i sommer perioden. Lidt afhængigt af vejret. Lige nok til de kan nå at opsuge vandet i potten. De må ikke stå i vedvarende vand, da rødderne slet ikke kan tåle det. Det er ligesom med alle andre slags kaktusser - en balancegang man finder ud af med tiden.

Mine planter får lov til at vokse frit, de er ikke bundet op på pinde eller noget. Det er der mange andre der bruger. Det giver dem en mere opret vækst og de er nemmere at styre. Mine får lov til at falde ud til siden og kommer derfor til at fylde ret meget. En plante fylder nemt en m³ efter fem til seks år.

Forskellige former for dræn i bunden af potten hhv. flamingofyld - små potten - lava

Øverst og nederst til venstre: *Epiphyllum crenatum* v. *chichicastenango*

Øverst til højre: *Epiphyllum crysocardium*.

Nederst til højre: Oklahoma

Dette gør min *Epiphyllum crenatum* v. *chichicastenango*, den har blade eller ranker op til 150cm i længden hos mig. Så den fylder lidt. Den har en meget karakteristisk bladform, s-form. En anden ægte art, jeg har i samlingen er *Epiphyllum crysocardium*. Det er en jeg overtog fra Bjarne Kjempff sidste år. Den er blevet pottet om i en større potte og fået noget at leve af. Den fordoblede sin størrelse i løbet af sommeren. Jeg har lovet at passe meget på den, da den stammer fra gartneriet Månedalen, som tilhørte Inge Clausen. Jeg har aldrig kendt hende og stedet, men det var et eldorado for kaktussamlere i halvfjerdsene. Jeg har set ældre nks-medlemmer med vand i øjnene når Månedalen blev nævnt. Planten skal selvfølgelig opformeres den

har jo en vis affektionsværdi, en slags NKS gral. Som sagt vandes planterne jævnlgt i løbet af sommeren, og hen på sensommeren og efteråret når temperaturen bliver lavere, skal der også være længere imellem vandingerne. I november stoppes vandingen helt, planterne skal i dvale i den mørke tid, så der ikke kommer misvækst i løbet af vinteren. *Epiphyllum* kan klare ret lave temperaturer, især de store og gamle planter. Ned til 5°C er ok for store planter. Unge og nyrodede stiklinger kræver lidt højere temperaturer i løbet af vinteren og gerne en vanding eller to. I denne vinter har jeg haft et stort udfald i mine yngre planter, da det jo blev en lang og kold vinter. Det var lidt for hårdt for mine småplanter. De kræver lidt mere varme

Tania

Discovery

Mieke

omkring 10°C. Derfor skal man også sørge for at lave sine stiklinger så tidligt som muligt på året, så de er godt rustet til vinteren. Den samme behandling til indkøbte planter. Det kan godt betale sig at være lidt god ved dem de første par år, indtil de har fået en vis størrelse.

Vil man se på blomstrende *Epiphyllum* er det et godt sted at starte ved at melde sig ind i Epiforums : <http://www.epiforums.com>. Det er gratis og dette forum har et billedgalleri med over 11000 billeder af hybrider, arter og andre bladkaktus. 2200 medlemmer har dette forum verden over.

Galleriet er et godt sted at tjekke hvordan en navngiven hybrids blomst skal se ud. Det er nemlig ikke altid, at det man har købt viser sig at være det man troede man havde købt når planten blomstrer. Det kan jo godt være lidt ærgerligt, hvis man har givet mange penge for en særlig plante eller stikling, som så viser sig at være noget helt andet når den blomstrer.

Epiphyllum er nok det jeg har mest held med for tiden ud over vinterhårdføre kaktus som jo nærmest passer sig selv.

Epiphyllum er pladskrævende men et par stykker har man vel altid plads til. En god hængeplante til udestuen, terrassen eller et lunt sted i haven om sommeren.

Tekst og foto: Henrik Helms Madsen
www.kaktus.dk

På næste side ses fire steder hvor du kan købe *Epiphyllum*. De er alle i EU og det er nemmest. Der er masser af amerikanske, som har et mega udvalg, men de sender desværre ikke til Europa. Der er også mulighed for at købe på ebay, men det er dyrt og sortsægheden er så som så har jeg læst og hørt mangt og meget om.

Eller prøv at kontakte nogen på Epiforums som er villige til at bytte med stiklinger.

Astronaut

Dark Accent

Gode steder at købe *Epiphyllum* er der nok af f.eks.:

Mary og Paul Hoogvliet: <http://home.tiscali.nl/mpsucculenten/epage/succulenten.html>

Det første sted jeg købte *Epiphyllum* var hos Mary og Paul Hoogvliet for ca. 6 år siden. Det er disse planter, der er billeder af her i artiklen. Købt på postordre, billige dengang, hvis jeg husker rigtigt var det 1½ □ stykket for rodede planter. De har et fint udvalg, men man kan ikke være 100 % sikker på, at det er den rigtige hybrid man får når man bestiller hos dem, men planterne er i topform og billige..

Kakteen Haage: <http://www.kakteen-haage.de/>

Kakteen Haage har et stort udvalg af bladkaktus og jeg tror man kan være ret sikker på deres hybriders ægthed. De koster 5,5 - 6,5 □ stykket. Og planterne er i orden. Webshop med online betaling.

Wermland Desert Plants: <http://www.wermlanddesertplants.se/>

Wermland Desert Plants eller Svante som nogen sikkert kender har et godt udvalg af *Epiphyllum*. Stiklinger ca. 20 kroner stykket og rodede planter ca. 25 - 30 kroner stykket. Han kommer til årsmødet i år, har jeg set i programmet. Jeg har bestilt ved ham en enkelt gang sidste år. Ok stiklinger, måske lidt små.

Paul Shirley Succulents: <http://www.paulshirleysucculents.nl/>

Paul Shirley har et pænt udvalg af *Epiphyllum*, mange spændende typer. 2,5 □ for en stikling. Webshop med billeder. Købte hos ham sidste år og vil prøve i år igen.

KAKTUSMALER

Der er mange grunde til at samle på kaktus og melde sig ind i vores lille forening. Gerda Nietzer er et af vore nyeste medlemmer og her fortæller hun lidt om sig selv.

Jeg har været professionel maler - siden 1990. Jeg er dansk, men har boet i Tyskland indtil 2001, hvor jeg flyttede til Skårup, Svendborg. Da jeg altid maler direkte i og efter naturen har jeg indrettet mig ude på landet.

Jeg har en uddannelse i Kunstpædagogik og matematik fra universitet Oldenburg, Tyskland og fra Kunstakademiet i Bremen.

Mit tema har næsten altid været blomster. Det der optar' mig for tiden er at arbejde intenst på et bestemt tema med henblik på en bogudgivelse. Lige nu er et arbejde med Grønlands blomster, udgivelse af bogen "Nivarsiaq - Grønlands sjæl" med udstillinger, blandt andet i Rundetårn, afsluttet.

Nu starter jeg for alvor med mit næste tema - kaktus. Allerede sidste år var jeg i Utah, USA for at opleve kaktusplanterne i deres naturlige omgivelser og male dem der. Dertil havde jeg lejet en temmelig stor camper med plads til alt mit arbejdsgrej og lærreder.

Det var et meget spændende arbejdsfelt. Sammenlignet med mit grønlandske tema var det fra den ene yderlighed til den anden. Det blev meget varmt og slet ikke nemt at indrette sig, for selvom jeg stod op tidligt i den kølige morgen var der ikke en kaktus, som gad springe ud før det var meget varmt, så ofte måtte jeg parkere camperen, så jeg kunne arbejde i dens skygge.

Det er så forhistorien hvorfor jeg har søgt medlemskab i NKS.

Jeg vil prøve, ligesom med grønlands billederne, at lave en

kunstabog om kaktus samtids med udstillinger udelukkende med kaktus. Det er en fantastisk plantefamilie og jeg glæder mig allerede.

Jeg håber med mit medlem-

skab, siden 1. jan. 2010, på nogle gode adresser, mulighed for at købe planter og ellers på den måde komme i kontakt med alt der har med kaktus at gøre.

venlig hilsen Gerda Nietzer
www.gerdanietzer.dk

Kaktus i Zion, 2009, 110cmx100cm

NKS regnskab 2009

UDGIFTER (i DKK)

Trykning kaktusblad	51.148,00
Porto	14.767,25
Gebyrer	460,00
Kontorartikler	596,95
Frøindkøb	4.615,34
Årsmøde	27.687,50
Køb af planter til årsmøde	2.250,00
Køb af bog	2.500,00
Udlæg formand årsmøde 2008	2.145,00
Diverse	800,00
UDGIFTER I ALT	106.970,04

INDTÆGTER (i DKK)

Kontingent	57.795,50
Renter	92,16
Annoncer	2.400,00
Årsmøde	21.185,00
Salg af svensk bibliotek	4.168,21
Frøsalg	4.376,09
Diverse	107,00
INDTÆGTER I ALT	90.123,96

Årets underskud:	16.846,08
Indestående på NKS konto pr. 31.12.2009:	132.407,39
Kontant kassebeholdning pr. 31.12.2009:	185,00

Bemærkninger til regnskabet:

Som det ses, kommer vi ud af året med et underskud. Medlemstallet er nu så lavt, at kontingentet ikke længere kan dække udgifterne til trykning og udsendelse af bladet. Den nedadgående tendens med medlemstallet fortsætter desværre i 2010. I 2009 var der i alt 195 medlemmer og i år er antallet faldet til 169 medlemmer.

Christian Lorentsen, Kasserer

Kassebøger, indtægts- og udgiftsbilag stikprøvevis kontrolleret.
Kassebeholdning afstemt.

Bjarne Kjempff, Revisor

ÅRSMØDE I KØGE 28. AUGUST 2010

Du kan stadig nå at tilmelde dig.
Husk at sidste tilmeldingsfrist er

d. 30. juli 2010.

Se hele programmet i "KAKTUS" nr. 2/2010.
Der er allerede nu kommet et forslag til generalforsamlingen.

"Jeg foreslår at al information/meddelelser (dog ikke annoncer) lægges ud på hjemmesiden og at KAKTUS skæres ned til 2 udgaver om året. På den måde kan vi spare en masse penge til trykning samt porto.

To numre om året vil også lette redaktørens arbejde, og det vil måske blive muligt for redaktøren at sortere i de tilsendte indlæg og udvælge samt redigere

i disse, således at bladet bliver mere interessant læsning for medlemmerne. De enkelte numre kunne så indeholde lidt flere sider end i dag, hvis der er artikelstof nok til en sådan udvidelse.

At gennemse meddelelser på hjemmesiden kræver selvfølgelig en computer med net-adgang. Hvis man medtager computerne på bibliotekerne har alle danske borgere i princippet adgang til internettet. Hvis man ikke er mobil eller slet ikke kan benytte en computer kan en telefonopringning til et andet medlem vel løse problemet."

Finn Larsen

Mød op og deltag i debatten. Vi glæder os til at se lige netop dig.

Bestyrelsen

Opuntia på rad og række.

Opuntia er en rigtig stor slægt i kaktusfamilien, og selvom den er en veldefineret og afgrænset slægt, sender den dog flere genetiske udløbere ind i andre slægter som *Tephrocactus*, *Austrocylindropuntia*, *Pterocactus* etc. Havde man god plads i haven, og vel at mærke var bosat i et andet klima, kunne man sagtens huse en stor samling af *Opuntia*. Afdøde gartner Bent Jørgensen fra Vallensbæk var meget fascineret af *Opuntia* og mente, at denne slægt repræsenterede de rigtige kaktus. Besøgte man Bents gartneri var man ikke i tvivl om hans synspunkt! For nogle år siden ved NKS's generalforsamling havde vi inviteret gæster fra det lokale opland til at deltage i vores plantesalg. Blandt flere interesserede var en mand, som ivrigt kiggede sig omkring efter den helt rigtige plante til vindueskarmen. Her var rigtig mange planter at vælge imellem, men da vores ven tog afsked med os, fremviste han stolt sin nyligt erhvervede *Opuntia tuna*.

Meningerne m.h.t. til *Opuntia* er dog meget delte blandt medlemmerne i NKS - nogle medlemmer hader *opuntia* og vil slet ikke kendes ved dem. Den ene af årsagerne er nok at *opuntia* af mange betragtes som en slags ukrudt, som bare

er sat i verden for at vokse og bemægtige sig territorium, som det var tilfældet i Australien for flere år siden, da *Opuntia ficus-indica* spredte sig med lynets hast i Australiens kaktusvenlige klima. En anden og mere forståelig forklaring er, at *opuntia* stikker rigtig fælt, hvis man - eller

Opuntia basilaris
fra San Bernardino bjergene i Californien

***Opuntia hystricina* fra det sydlige Utah**

det lille barn - er uheldig at røre ved dem. De stikker endog mere fælt end øvrige kaktus, idet areolerne tillige er besat med små bitte torne - såkaldte glochider, som sætter sig fast i huden ved den mindste berøring, og kun kan fjernes med pincet eller ved behandling med varm voks (som efter afkøling og storkning kan trækkes af huden med de fastankrede glochider).

Jeg kan mærke at nye medlemmer af foreningen allerede nu overvejer en snarlig udmeldelse, men selvom scenariet ovenfor på ingen måde er overdrevet, kan jeg da tilføje, at trods dette omdømme dyrker endog flere medlemmer indtil flere *opuntia* i drivhuset eller vindueskarmen, og andre dyrker så mange *opuntia* de orker i stenbedet i haven og må ligefrem beskære

***Opuntia hystricina* fra Utah**

Plads havde jeg heller ikke for meget af på daværende tidspunkt, så efter rodsætning blev de plantet ud i hængepotter og måtte affinde sig med at skulle tilbringe både sommer og vinter under tagrenden på terrassen.

Opuntia er jo ligesom andre kaktus sol-elskende planter, som vokser godt og udvikler typiske karaktertræk i fri luft. I drivhuset vokser de hurtigt og udvikler slet ikke samme tornedragt og karaktertræk. Placeringen under tagrenden viste sig med årene at være et rigtigt godt sted for mine *opuntia*. Her er knastørt det meste af

***Opuntia pinkaræ* fra det sydlige Utah**

Vinteren 2009/2010 var
Opuntia'erne dækket
af et tykt lag sne
og is i flere måneder.

Heldigvis overlevede
de fleste og er nu i
god vækst.

***Opuntia rufispina* fra Bicknell, Utah**

sommeren med maksimal belysning, hvilket betyder, at planterne vokser sparsomt, men er tætte med kraftige torne. Når planter trives, kvitterer de med blomstring næsten hele sommeren i farverne fra gul over rød til violet. Fantastiske blomster som selv husets frue må beundre, selvom hun ofte understreger, at planterne helt sikkert hører til blandt verdens grimteste! Stikke kan de skam også - hvis det har stormet på terrassen kan det ske, at et par af planterne mister et enkelt led, som falder på terrassen. Jeg har heldigvis et par friske hunde, som flittigt samler disse led op med poterne og

med høj lyd gør opmærksom på, når de har fået bid. En ekstra godbid læger hurtigt alle sår!

Vinteren 2010 hører ikke blandt de milde af slagsen, så jeg har ofte kigget på alle mine *opuntia* på rad og række og spekuleret på, om de nu også klarede den. Af billederne (på foregående side - red.) fremgår det, at planterne i lange perioder helt var indhyllet i is, og den laveste temperatur blev målt til -17°C . Næsten alle planter overlevede med glans - selv *O. basilaris* som man normalt ikke medregner til de mest hårdføre af slagsen. Det må næsten også afkræve en godbid, så en enkelt gødningspind kan det nok blive til i løbet af sommeren, når væksten rigtig kommer i gang.

***Opuntia trichophora* fra Belen New Mexico**

***Opuntia aurea* fra St. George, Utah**

Forskellige *opuntia* er også ganske glimrende underlag til mange andre kaktus eller andre vanskelige *opuntia* - typer. Jeg har podet adskillige *Pediocactus* på hårdføre *opuntia*-underlag med stor succes og bl.a. formeret *Cylindropuntia anteojoensis* og *Tephrocactus subterraneus* etc. ved at pode på *opuntia* underlag. Det kan anbefales at fjerne torne og glochider fra underlaget, hvilket nemmest gøres ved at skære samtlige areoler bort et par uger før selve podedprocessen (heftige arbejdshandsker og skarpe knive anbefales).

***Opuntia rhodantha* fra Gateway, Colorado**

Desværre har jeg aldrig mødt Peter Hansen, men jeg dyrker dog "Peter Hansens *Opuntia*" som den kaldes her i NKS. Hvad dens rigtige navn er ved jeg dog ikke, men det betyder heller ikke alverden, da den kun bruges til podeunderlag. Planten er ikke hårdfør og benyttes kun til planter, som heller ikke er hårdføre. Det er en vigtig detalje at skelne mellem underlag til de forskellige typer planter. Hårdføre *opuntia* skrumper om vinteren - også i et opvarmet drivhus, hvilket betyder total dvale hele vinteren. Underlag og ædelris skal helst være enige om denne årsrytme - i modsat fald udsultes den podede plante.

Et par *opuntia* kan være en god ting i en samling. De fleste af os dyrker mange andre interessante, sjældne og vanskelige kaktus, som først vågner rigtigt primo juni, vokser en smule og går i dvale igen ultimo september. Hvis man kun har den slags planter er vækstperioden blot fire måneder, og hvad pokker skal du så lave i de øvrige

otte. Der er selvfølgelig mulighed for at slå græsplænen både tidligt og sent på året, eller skrive artikler til bladet, men et par *opuntia* i samlingen vil forlænge sæsonen med flere måneder samtidig med, at de hurtigt vokser til blomstringsvillig størrelse.

Disse ord skrives i kolde maj måned, men planterne under tagrenden er for længe siden begyndt at sætte nye skud eller knopper. Det går den rigtige vej nu, og snart vil de første blomster springe ud her lige ovenfor terrassen.

Tekst og foto: Finn Larsen

Bemærkning: Når *Opuntia* skrives med "stort O" menes specifikt slægten *Opuntia*.

Skrives *opuntia* med "lille o" er der tale om en fællesbetegnelse for planter som både kan tilhøre slægten *Opuntia*, men også andre slægter med lignende planter.

***Opuntia ursina* fra Californien**

Grøn verden - d. 9. maj 2010

Som annonceret i aprilnummeret af KAKTUS holdt Zoo Grøn Verden plantemarked d. 9. maj. Formanden med ægtefælle trillede til Lolland i den anledning. Gemalen tog med i håb om at finde nogle palmer, han ikke allerede har - (og som han for den sags skyld heller ikke har plads til, men hvem har plads i det hele taget?). Desuden havde vi planlagt at besøge parken ved Gavnbø slot på tilbagevejen. Tulipaner er der plads til, de skal ikke i drivhus eller vindue.

I "Grøn verden" var der stillet et drivhus til rådighed for stadeholderne, og det var på størrelse med en fodboldbane. De fremmødte stadeholdere kunne ikke tilnærmelsesvis fylde det op. Nordisk Kaktus Selskab var forment repræsenteret ved et af vore lokale medlemmer fra Maribo, Tom Jacobsen, samt sekretær og redaktør, og Ellen og Michael havde fået fremstillet nogle til lejligheden passende foldere, der kunne reklamere for selskabet. Lad os så også håbe, at det vil give gevindst.

Indbydelsen sagde "Forårs- og plantemarked", men det må siges, at planterne var i mindretal. Der var vel i alt en 3 - 4 stande, hvor der blev handlet planter - mest til haven, resten udgjorde et meget broget sortiment. Der var en stand, hvor der kunne købes blomsterborde, kurve og diverse stativer i metal. Urtepotter, kurve og stole i fletværk blev også forhandlet. Og den største stand tilhørte en maler, der solgte - eller håbede at sælge - sine værker, der var faktisk

også et maleri af en kaktus. Der var desuden et stort stude "Dreamstone", hvor der blev solgt diverse smykke- og pyntesten, mineraler og halvædelsten slebne og uslebne. Samme steds solgte man også importeret kunsthåndværk i form af udskårne dyr i træ. F. eks. en fugleedderkop på godt 1/2 meter i diameter inkl. ben og meget livagtigt farvet i gult og brunt. Den blev dog skæmmet noget af, at benene viste en tendens til falde ud af hullerne i kroppen, når man

løftede lidt på den. Men det har nu nok gjort den lettere at transportere, at benene kunne tages af. Vi købte den ikke.

Min gemal måtte jo til sin sorg konstatere, at der ikke blev solgt palmer, som han ikke allerede havde, men der var til gengæld stader, hvor der blev

NKS fyldte ikke meget i den store hal, men vi var der og fik talt med mange, både store og små.

solgt honning, frugtsaft og æbler. Så min kære mand fik alligevel ikke så lidt med hjem. Heldigvis krævede man kontanter, og det satte en naturlig grænse for indkøbene. Der var nemlig ingen hæveautomat i umiddelbar nærhed. Markedet gav også adgang til selve Zoo - anlægget "En tropisk verden". Der er drivhuse med mange flotte planter repræsenterende mange forskellige arter - også palmer. Det er meget godt med et sommerfuglehus, men det er ikke særligt let at få øje på sommerfuglene, og - indrømmet - man går rundt i en stadig skræk for at komme til at træde på den. Både i sommerfuglehuset og i de øvrige drivhuse studerede min mand planterne - især palmerne - med

Der var god plads til alle stadeholdere som det ses.

megen iver. De havde i øvrigt udlus! Men det kan jo naturligvis IKKE lade sig gøre at bruge gifte og sprøjtemidler, når man skal have sommerfugle i samme lokaliteter. Og det er vel ikke helt usandsynligt at dyrene og fuglene æder evt. rovmider. Fuglene - mest papegøjefugle - udgør altså en smuk samling og i pænt store volierer. Ellers er der skildpadder og krybdyr. Alt i alt er deres samling nok et besøg værd. Om end det må indrømmes, at udstillingen i Zoo er lidt lille

gens eneste solstrejf netop aktivt, mens vi travede rundt i Gavnbø park. OH, ja, jeg må endelig ikke glemme, at et stenkast fra parkeringspladsen ved Gavnbø's hovedindgang ligger det lokale Gavnbø bryggeri "Slotsbryggeriet". Det nåede vi lige, så også undertegnede fik noget med hjem.

Tekst: Hanna E. Hansen

Foto: Ellen Christensen

at køre efter som det eneste, hvis man kommer langvejs fra.

Et kort frokostophold i Mari-bø, og så gik turen videre til Gavnbø. Det var det heldigst tænkelige tidspunkt, hvis man ville se tulipaner. Ydermere var da-

M E D D E L E L S E R

•TUSIND TAK•

- for alle indlæg til bladet. Jeg er helt overvældet og meget glad. For første gang i lang tid har jeg så meget stof, at jeg må gemme noget til næste blad. Det har så givet mig det positive problem at jeg skulle vælge, hvilke artikler der kom med her og hvilke der måtte vente. Det har ikke været let, men jeg har nydt, at det var muligt.

Endnu engang tusind tak til jer alle fra en meget glad redaktør.

•OPFORDRING•

Som skrevet foran Henrik Helms Madsen artikel, vil der i de kommende numre, komme lidt om hvordan man dyrker forskellige kaktus og sukkulenter.

Har du en bestemt slægt som lykkes særligt godt hos dig, så skriv et par ord om det og del dine erfaringer med alle os der ikke har samme held.?

Red.

Salg af større sjældne kaktus.

Nr.	Art	Lokalitet	Størrelse	Pris i DKK
1	Ariocarpus bravoanus	El Nunez	7 cm	565
2	Ariocarpus fissuratus	Specielle vorter/form	11 cm	1.300
3	Ariocarpus fissuratus v. intermedius	Cuatro Cienagas	7 cm	225
4	Ariocarpus fissuratus v. intermedius	Cuatro Cienagas	7 cm	225
5	Ariocarpus fissuratus v. intermedius	Cuatro Cienagas	7 cm	225
6	Ariocarpus fissuratus v. intermedius	Cuatro Cienagas	7 cm	325
		Kompakt form		
7	Ariocarpus hintonii	El Nunez	6 cm	300
8	Ariocarpus hintonii	El Nunez	6 cm	300
9	Ariocarpus hintonii	El Nunez	6 cm	300
10	Ariocarpus retusus		15 cm	1.125
11	Ariocarpus retusus		13 cm	900
12	Ariocarpus retusus		10 cm	340
13	Ariocarpus retusus		11 cm	375
14	Echinocactus horizonthalonius	El Paso, Texas	14 cm	525
15	Echinocactus horizonthalonius	Mina, Nuevo Leon	11 cm	425
16	Echinocactus horizonthalonius	Et Pilar GTO	10 cm	340
17	Echinocactus horizonthalonius	Roswell, New Mexico	8 cm	300
18	Echinocactus horizonthalonius	Japan kultivar, Sirotoe suiheimaru	11 cm	1.100
19	Echinocactus horizonthalonius	Japan kultivar, Kaou Maru, multihoved	12 cm	950
20	Echinocactus hori. x polycephalus	Super sjælden krydsning	8 cm	1.300
21	Echinocactus polycephalus	Las Vegas, Nevada	14 cm	525
22	Echinocactus polycephalus	Minimus	18 cm	850
23	Ferocactus tiburonensis	Endemisk fra Isla Tiburon Californien	10 cm	375
24	Geohintonia mexicana	Galeana	4 cm	solgt
25	Geohintonia mexicana	Galeana	5 cm	125
26	Geohintonia mexicana	Galeana	5 cm	125
27	Geohintonia mexicana	Galeana	5 cm	200
28	Geohintonia mexicana	Galeana, dobbelt hoved	6 cm	-----
				150
29	Pelecyphora aselliformis	El Pedrenal	4 cm	150
30	Pelecyphora aselliformis	El Pedrenal	4 cm	175
31	Pelecyphora aselliformis	El Pedrenal	5 cm	

NKS har købt et parti af en større kaktussamling, som vi hermed udbyder til salg til foreningens medlemmer. Det er sjældne arter i rigtig gode størrelser.

På vores hjemmeside kan man se billeder af hver enkelt plante. Planterne sælges efter først til mølle princippet. Hvis man er interesseret i at købe en plante sender man en mail til undertegnede og angiver plantenummer. Herefter modtager man en bekræftelse på om planten er ledig. Bekræftelsen indeholder desuden prisen hvortil forsendelse via Post Danmark tillægges.

Nr 18. *Echinocactus horizontalonius*
Japan kultivar, Sirotoge suiheimaru

Nr. 26 *Geohintonia mexicana*
Galeana

Betaling skal ske til vores NKS konto som findes på side 2 i bladet.

Når betalingen er registreret sendes planten.

Ikke solgte planter medtages til årsmødet.

Sekretær Michael Nielsen
Foto: Ellen Christensen

Hvordan blev jeg kaktussamler

Selv om man kun har en vindueskarm kan man godt få kaktusserne til at blomstre, se bare her

Jeg blev kaktussamler omkring 1970 og er det stadig. Efter et 3 måneders hospitals- og rekreationsophold var min vindueskarm totalt udgået for levende planter. Det konstaterede min nye veninde (NKS's nuværende formand), da hun begyndte at tilse min lejlighed. Så hun satte nogle enkelte blomstrende kaktus i vindueskarmen til min hjemkomst. Det gav mig det første indblik i disse mangeartede og spændende planter. Jeg tog med hende til møder i NKS, hvorigennem jeg fik adgang til andre kaktusvenner, som havde drivhus(e) med større eller mindre samlinger. For en nybegynder var det et fantastisk syn, at se sådan et drivhus fyldt til randen med kaktus, der blomstrede i alle regnbuens farver og former: nogle med små beskedne, andre med store prangende blomster. Når jeg kom hjem til min egen beskedne vindueskarm, så det lidt trist ud. Mine planter kunne ikke blomstre. Vindueskarmen var ikke velegnet, temperaturen kunne ikke reguleres efter planterne cyklus. Så jeg blev en meget

lunken entusiast og måtte lære at fryde mig over visse planters fantastiske tornepragt og andre specielle kendetegn.

I 1977 flyttede jeg ind i et højhus på Brøndby Strand. Lyset var bedre, men jeg kunne kun byde planterne konstant stuetempera-

tur året rundt. Højhuset var bygget med åbne altaner med masser af frisk luft og forfriskende regn - altså heller ikke egnet til kaktusdyrkning. Men så en dag opdagede man at betonbyggeri er meget godt, men ikke så stærkt, som man troede. Vores bebyggelse havde fået nogle alvorlige skader. Så vi måtte igennem en større betonrenovering, som bl.a. medførte, at vi så os nødsaget til at inddække vore altaner. Æv, altså ikke mere frisk sus omkring ørerne til morgenkaffen om sommeren. Men når man afgiver noget, får man som regel noget andet i stedet. Nu fik jeg mulighed for at give mine kaktus vintertilbud, for nok var altanen lukket, men den var og er stadig ikke opvarmet. Altså kære planter ud at fryse fra november til februar. Resultat: Nu blomstrer mine kaktus i vindueskarmen hvert år. Jeg kan ikke konkurrere med et drivhus, men i al beskedenhed er der altid mindst en plante, som blomstrer lige fra februar og til november.

Tekst og foto: Esther Genker

SEMPERVIVUM ARACHNOIDEUM (Linné)

ARTIKEL 2.

Spindelvævshusløg, den mest karakteristiske af alle husløg, der med sine hvide hår, fra bladspids til bladspids, spinder et spindelvæv ud over hele den lille rosets overside. For artstype-rosetten bliver kun op til 2,5 cm i diameter, er lys grøn og vinrød og danner med tiden en fast måtte af kugleformede rosetter.

Planten på billedet var mit første *sempervivum* bekendtskab. Først i 90'erne gik jeg gennem adskillige år og skottede til naboens urtepotte med de små uldne kugler.

Dengang boede vi i en landsby syd for Paris, og husløgene stod udendørs og passede fuldstændig sig selv i årevis. Efter et vådt forår var bestanden skrumpet betragteligt, og da ejeren var en ældre dame tilbød jeg hende at potte dem om. Jeg måtte såmænd hellere end gerne overtage dem og sådan

udviklede en flerårig romance sig til et fast forhold.

Selvfølgelig kom de med tilbage til Danmark, blev plantet ud i flere omgange på forskellige beskyttede steder, men da der efter mange år kun var få rosetter tilbage, måtte jeg sande, at de

ikke rigtig tåler den danske vint e r . Vinbjergsneglene kan sågar finde på at gnave toppen af dem. Så nu er de potteplanter. I lighed med de fleste kaktus tilbringer de vinteren i en uopvarmet udestue ved minimum 3°C. Rodlus kan de oven i købet også få.

En del år senere købte jeg denne *S. arachnoideum* subsp. *tomentosum* (Lehmann & Schnittspahn) gennem navnkundige Martin Haberer, se hans hjemmeside på nettet.

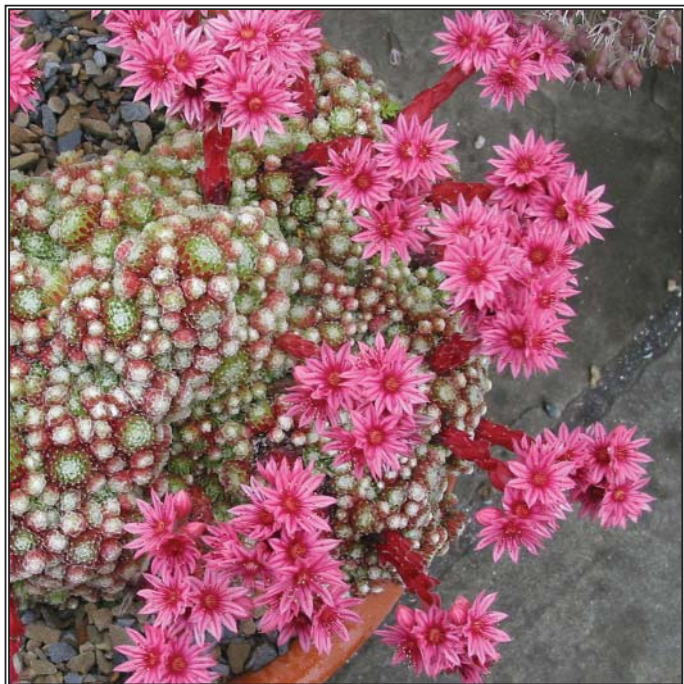

S. arachnoideum fra Frankrig. Foto: Peter S. Sørensen.

S. arachnoideum subsp. *tomentosum*.

Foto: Susan S. Sørensen.

***S. arachnoideum* i blomst.**
Foto: Fernwood Nursery.

Denne underart er større end artstypen og mere robust. Nogle *tomentosum* er lysegrønne hele året rundt, andre farves lidt røde på ydersiden af rosetterne om sommeren, alle mister deres spind om vinteren imodsætning til *S. arachnoideum*. De bryder sig heller ikke om for meget nedbør om vinteren, men trives dog godt hvor de kan vokse lodret eller skråt, gerne i ly ved en solrig husmur. Et godt dræn er et must for alle *sempervivum* og i naturen træffes *arachnoideum*-arterne kun i granitiske bjerge.

Som det ses her kan arten præstere en ganske smuk blomstring, fra dyb rosa over i en mere lyserød farve. Efter blomstringen dør *sempervivum*-rosetten, men inden da har den et varierende antal år og afhængig af tilstedeværende næring, præsteret et pænt antal aflæggere.

S. arachnoideum er en vidt udbredt art. Den vokser overalt i de Europæiske alper og helt over til det nordvestlige og centrale Rusland, tillige på Balkan, i Karpaterne, Tyrkiet, Iran, Kaukasus og Marokko. Den er derfor forældreplante til talrige naturhybrider og findes også i mange varianter og havesorter.

Her ses en naturvarietet, *S. arach. var. bryoides*, der snarere er en lille form af *S. arachnoideum* end en egentlig botanisk varietet. Hvis man er til specialiteter kan *S. arachnoideum* også erhverves i en hvidblomstrende varietet og sågar i en cristata form.

Susan S. Sørensen.

***S. arachnoideum* var. *bryoides*.**
Foto: Fernwood Nursery.

**Blomstrende
kaktus
i Falkenberg,
Sverige**

Echinocereus triglochidiatus

2 blomstrende *Echinocereus*

L-A Nilsson svarede på mit "Opråb" og sendte mig disse dejlige billeder. Han skrev: "Plantorna står fritt utplanterade i en bänk med rent grus (dräneringsgrus 0-10). De står där hela året och på vintern har jag en termosta/värmefläkt som håller -10° C som lägsta temp.

De flesta plantorna är köpta och alla är planterade i

Bänken med de fritt utplanterade plantor

***Pterocactus fisherii* i knop**

bänken under 2005 eller senare, då fick jag köpa nytt växthus, stormen Gudrun tog det gamla.

// L-A

***Pterocactus fisherii* med blomst**

Echinocereus mojavensis

Alle foto:
L-A Nilsson

Echinocereus apachensis

Den "brogede" kaktus.

I 1990'erne kom jeg meget hos Gunner Ravn på Fyn. Han gjorde tingene i STOR stil. Mens vi andre såede kaktusfrø fra små NKS frøposer var Gunner anderledes effektiv, der blev sået frø i tusindvis, ja måske titusindvis. Det betød, at der altid var et rigtigt godt udbud af eftertragtede frøplanter.

Kaktussen stod i en kasse og passede sig selv og den voksede endda! Så begyndte den at danne sideskud. De første var grønne over det hele, men til sidst kom der to brogede sideskud.

Efterhånden er planten blevet så stor og særpræget, at den bliver bemærket og kommenteret

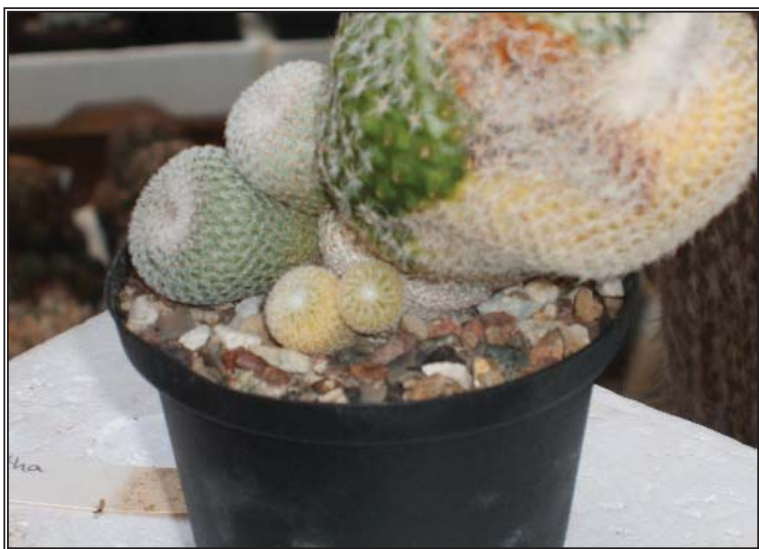
af dem der kommer på besøg i mit drivhus. Jeg fortæller altid historien om hvor jeg fik den fra og refererer efterhånden til den som *Epithelanta variegata* "Gunner Ravn".

Hvis andre har haft tilsvarende oplevelser med variegata frøplanter, så lad os høre om det i Bladet.

Tekst og foto:
Bjarne Kjempff

Blandt de mange kasser med små potter stod der én med en masse *Epithelanta unguispina*. En af disse frøplanter skilte sig ud fra de andre. Den så nærmest lidt "syg" ud, for halvdelen af den var gul, altså uden grønkorn. Jeg har altid været lidt fascineret af såkaldte "freaks", så jeg fik planten med hjem. Det var egentlig min mening at pode den, da jeg gik ud fra, at den ville have svært ved at overleve på egen rod. Det fik jeg imidlertid aldrig gjort.

Postfach 1107 D/71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28
email: Uhlig-kakteen@t-online.de

45 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarcuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-supplementer
- detail- og engroshandel

HAR DU PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er du interesseret?
Få et gratis prøvenummer af vort
medlemsblad "Orkideer",
der udkommer 6 gange årligt.
Kontakt kassereren nedenfor

DANSK ORCHIDE KLUB

V/ Bente Nielsen, Sømadevej 6,
DK-6430 Nordborg. Tlf/Fax: 74 45 09 24
e-mail: bente_kaj@mail.dk
www.orkideer.dk

Wermland desertplants

Stort sortiment Epiphyllum - 500 olika
Lophophora - specialite - alla varianter
Gasteria - många olika
Ech.horizonthalonius-stora, fina - 15 cm
Copiapoa - stora, många arter
Stort sortiment av sällsynta kaktusar
till rimliga priser.

Wermland desertplants

Järnbruksg. 7

S - 662 50 Svanskog

Tel 0046 532 30473

E-mail: info@wermlanddesertplants.se

Hemsida: www.wermlanddesertplants.se

RICHTER SUKKULENTEN

Postfach 110411, D-93017 Regensburg,
Germany

Tel+Fax 0049 9409 869245

e-mail: richtersukk@t-online.de

18 år 1992 - 2010 med forsendelse af mexicanske og
vinterhårde kaktus, Agaver, Yucca, Sedum - planter
fra egne frø.

Gratis plante - og bogliste - ny udgave er udkommet.

Nye bøger:

Hochstätter(2007): The genera Pediocactus,

Navajoa, Toumeya 90,-

(2007) Astrophytum (germ./ital.) 15,-

(2006) Ariocarpus (ital.) 12,-

(2005) CHOLLA 12,-

(2005) The genus Sclerocactus 70,-

(1989) Standorten Ped. -Scl. 15,-

Kaktusgartneriet

Kom og se vore mange forskellige kaktus og
sukkulenter. Kig forbi på adressen:
Vejlegårdsvej 99, Vallensbæk,
eller ring i forvejen på tlf: **20 94 49 46.**

E-mail: Falle@post1.dknet.dk.

Hjemmeside:

www.kaktusgartneriet.dk

Tidligere årgange af KAKTUS

kan købes ved henvendelse til:

Thorkild Alnor Nielsen

Langenæs Allé 26, 2.sal tv.

DK-8000 Århus C.

Betaling: check eller på giro nr. 2 940 744

Pris: 10 kr pr. nummer + porto.

Følgende årgange er udsolgt:

1-2-3-4-5,8-9,11-12-13-14,16

Opuntia aurea med knob, blomster og frøkapsler på samme plante. Foto: Finn Larsen

Indholdsfortegnelse for "KAKTUS og andre SUKKULENTER" nr. 03/2010

Epiphyllum - <i>Henrik Helms Madsen</i>	side 3
Kaktusmaler - <i>Gerda Nietzer</i>	side 7
NKS regnskab 2009 - <i>Christian Lorentsen</i>	side 8
Opuntia på rad og række - <i>Finn Larsen</i>	side 9
Grøn verden d. 9. maj 2010 - <i>Hanna E. Hansen</i>	side 14
Meddelelser.....	side 15
Salg af større sjældne kaktus - <i>Michael Nielsen</i>	side 16
Hvordan blev jeg kaktussamler - <i>Esther Genker</i>	side 18
Sempervivum arachnoideum - <i>Susan S. Sørensen</i>	side 19
Blomstrende kaktus i Falkenberg, Sverige - <i>L-A Nilsson</i>	side 21
Den "brogede" kaktus - <i>Bjarne Kjempff</i>	side 22